

**UCHWAŁA NR XXI/334/2013
RADY MIEJSKIEJ W KRAPKOWICACH**

z dnia 11 września 2013 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013-2015

Na podstawie art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013r., poz. 135, poz. 154, poz. 866) w związku z art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013r., poz. 594, poz. 645) Rada Miejska w Krapkowicach uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Krapkowic.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Witold Rożałowski

Załącznik do Uchwały Nr XXI/334/2013
Rady Miejskiej w Krapkowicach
z dnia 11 września 2013r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2013-2015

Krapkowice 2013

SPIS TREŚCI

Wstęp	03
I. Podstawa prawna realizacji programu	04
II. Charakterystyka Miasta i Gminy Krapkowice – informacje ogólne	05
III. Organizacja wsparcia rodziny	07
1. Analiza SWOT	11
2. Zasoby	13
3. Adresaci	14
4. Zadania	15
5. Finansowanie	17
6. Monitorowanie	17

Wstęp

Rodzina stanowi dla dziecka najlepsze naturalne środowisko w którym otoczone jest opieką i ma możliwość zaspokojenia swoich potrzeb. Rodzina oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka.

Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd też, założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej już na etapie, kiedy pojawiają się problemy.

I. PODSTAWA PRAWNA REALIZACJI PROGRAMU

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149 poz. 887 z dnia 21 lipca 2011 r. z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007. Nr 70, poz. 473 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005r. Nr 179 poz. 1485 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 z późniejszymi zmianami)

Program jest skorelowany z:

- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Krapkowice na lata 2011- 2015,
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii
- Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

II. CHARAKTERYSTYKA MIASTA I GMINY KRAPKOWICE

Krapkowice, to miasto położone po obu stronach rzeki Odry, w środkowej części województwa opolskiego. Powstało z dwóch leżących po przeciwległych brzegach Odry grodów - Krapkowic i Otmętu. Miasto i gminę Krapkowice według stanu na 31.12.2012r. zamieszkuje ponad 23 tyś. mieszkańców, z czego około 7 tysięcy zamieszkuje w 11 sołectwach należących do gminy (Borek, Dąbrówka Górna, Kórnica, Ligota Krapkowicka, Gwoździce, Nowy Dwór, Pietna, Rogów Opolski, Steblów, Ściborowice, Żużela, Żywocice). Obecnie obszar miasta rozciąga się na powierzchni 21 km², natomiast cała gmina zajmuje powierzchnię 98 km². Krapkowice stanowią pozycję rozwijającego się ośrodka gospodarczego oraz znaczący ośrodek oświaty i kultury. Na terenie gminy Krapkowice znajduje się: 9 szkół podstawowych, 2 gimnazja, 8 przedszkoli i 3 żłobki. Ponadto na terenie Miasta i Gminy znajduje się PCPR, WTZ, ŚDS, OPS w strukturze którego działają 4 Świetlice Środowiskowe, Jadłodajnia i DDP.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że w okresie od stycznia do grudnia 2012r. udzielono wsparcia:

- 781 rodzinom – na podstawie ustawy o pomocy społecznej,
- 1018 osobom w rodzinach – na podstawie ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- 448 rodzinom – na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- 113 rodzinom – na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 323 rodzinom – na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych,

Najczęstsze powody przyznawania pomocy społecznej w 2012 roku.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba osób w rodzinach	Liczba osób w rodzinach
Liczba rodzin		
Ubóstwo	366	791
Potrzeba ochrony macierzyństwa	9	39
w tym: wielodzietność	3	18
Bezrobocie	315	778
Niepełnosprawność	281	539
Długotrwała lub ciężka choroba	230	376
Bezradność ogółem	301	851
w tym: rodziny niepełne	109	332

w tym: rodziny wielodzietne	71	401
Alkoholizm	41	46
Przemoc w rodzinie	67	240
Narkomania	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	14	23

Źródło: Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Krapkowicach.

III. ORGANIZACJA WSPARCIA RODZINY

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013-2015, utworzony został w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, obowiązującą od 01.01.2012 roku. Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny należy do zadań własnych Gminy (art. 176 pkt. 1 ww. ustawy).

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Obowiązek, o którym mowa, jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi. Ustawa dokonuje również podziału kompetencji, w tym działań i zadań pomiędzy samorządami, który przedstawia się następująco:

GMINA	POWIAT	SAMORZĄD WOJEWÓDZKI
Profilaktyka – wspieranie rodziny	<ul style="list-style-type: none"> • Piecza zastępcza rodzinna i instytucjonalna • Usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej • Adopcja	
<ul style="list-style-type: none"> • Asystent rodziny • Placówki wsparcia dziennego; • Rodziny wspierające • Inne podmioty lub instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny	<ul style="list-style-type: none"> • Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka • Placówki opiekuńczo – wychowawcze • Usamodzielnienie • Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (Koordynator) • Rodziny pomocowe	<ul style="list-style-type: none"> • Ośrodek adopcyjny • Regionalna placówka opiekuńczo terapeutyczna • Interwencyjny ośrodek preadopcyjny

Profilaktyka – Wspieranie Rodziny

Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny i ochronny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

W Krapkowicach zadania w obszarze profilaktyki i pomocy dziecku w rodzinie ujęte są również w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii. Działania profilaktyczne w ww. programach skierowane są przede wszystkim do rodzin wychowujących dzieci, a jednocześnie niewydolnych wychowawczo, dotkniętych przemocą, ubogich i zagrożonych ubóstwem, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Rodzinie takiej zapewnia się wsparcie, które polega w szczególności na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- pomocy w integracji rodziny;
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- dążeniu do reintegracji rodziny.

Rodzina może otrzymać wsparcie przez działania tj. asystentów rodziny, placówek wsparcia dziennego, rodzin wspierających oraz innych podmiotów lub instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Praca z rodziną:

Praca z rodziną w szczególności ukierunkowana jest na wspieranie więzi uczuciowych w rodzinie, pomoc w integrowaniu rodziny z otoczeniem, pomoc w odbudowywaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, neutralizowanie czynników negatywnie działających na dziecko.

Praca z rodziną powinna być możliwie wcześnie podejmowana i prowadzona przez profesjonalnie przygotowaną kadrę.

Praca z rodziną realizowana jest w poprzez: konsultacje i poradnictwo specjalistyczne; terapię i mediacje, usługi dla rodzin z dziećmi, pomoc prawną, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego.

Pomoc rodzinie powinna opierać się na sprawnie prowadzonej komunikacji i informacji na rzecz dziecka i rodziny. Istotnym we wzmocnieniu systemu opieki nad dzieckiem jest budowanie w środowisku lokalnym systemu informacyjnego polegającego przede wszystkim na zgłaszaniu każdej niepokojącej informacji na temat dziecka do ośrodka pomocy społecznej.

Nowym zadaniem ustawowym dla gminy jest wprowadzenie **asystenta rodziny** do bezpośredniej pracy z rodziną. Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych, wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta rodzinny służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny.

Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, którego zadanie polega między innymi na systematycznej penetracji środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielanie im odpowiedniego wsparcia. Asystent rodziny kierowany będzie do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba jego zatrudnienia ustanie wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Rola asystenta rodziny zaczyna się już na etapie profilaktyki. Jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Rola asystenta rodzinnego polega na aktywnym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania samodzielnie przez tę rodzinę.

Asystent rodziny w swojej pracy korzysta z pomocy osób reprezentujących instytucje i służby zainteresowane rozwiązaniem problemu danej rodziny. Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowy. W pierwszej kolejności osoba pełniąca tę funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin - mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych czy prawnych. Ponadto pomaga również w rozwiązaniu problemów psychologicznych podopiecznych (emocjonalnych, rodzinnych, problemów w grupie rówieśniczej) i w razie potrzeby kieruje ich na odpowiednią terapię. Asystent rodziny wspiera również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej, łagodzi ewentualne konflikty z sąsiadami, rodziną czy przedstawicielami placówek pomocy społecznej. Do jego zadań należy też motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub kontynuowania nauki, pomoc w wyborze odpowiedniej szkoły lub kursów zawodowych, przełamywaniu kompleksów i ewentualnych kryzysów wynikających z trudności i niepowodzeń w nauce. Asystent rodziny zachęca bezrobotnych do podjęcia pracy i wspiera ich w pierwszych miesiącach zatrudnienia. Intensywna praca asystenta z rodziną jest realizowana również w przypadku czasowego umieszczenia przez sąd dziecka poza rodziną. Wówczas zadaniem asystenta staje się nie tylko praca z rodziną w miejscu zamieszkania, ale również współpraca z rodziną zastępczą lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, odpowiedzialnym za dziecko umieszczone w instytucji sprawującej pieczę zastępczą,

będącej w gestii powiatu, oraz z sądem. Powinien on aktywnie uczestniczyć we wszystkich działaniach zmierzających do powrotu dziecka do rodziny.

Zgodnie z ustawą na jednego asystenta rodzinnego nie może przypadać więcej niż 20 rodzin. Biorąc pod uwagę zdiagnozowaną w Krapkowicach liczbę rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, w mieście należałoby zatrudnić 3 asystentów rodziny. Zarówno Krapkowice jak i inne gminy w kraju nie posiadają wystarczających środków finansowych na zatrudnienie wymaganej liczby asystentów.

Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka

Im bogatsza oferta pomocy w najbliższym środowisku rodziny, tym większa szansa wychycenia odpowiednio wcześniej sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu dziecka. Efektywnym sposobem wspierania rodziny w wychowywaniu dziecka, mimo problemów występujących w rodzinie, jest stworzenie dzieciom i młodzieży z tych rodzin możliwości pobytu w środowiskowych dziennych instytucjach wychowawczych, czyli w różnorodnych placówkach wsparcia dziennego. Placówki te powinny nie tylko organizować dzieciom czas wolny i pomoc w nauce, ale również wychowawcy w nich zatrudnieni powinni współpracować z rodzicami dziecka, szczególnie w zakresie podnoszenia świadomości i odpowiedzialności rodzicielskiej.

Rodziny wychowujące dzieci w wieku szkolnym, a zwłaszcza rodziny, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w stosunku do swoich dzieci, potrzebują pomocy w zakresie organizowania tym dzieciom czasu wolnego, pokonywania trudności szkolnych, zaburzeń zachowania itp. W związku z tym konieczny jest rozwój różnorodnych środowiskowych form dziennej opieki instytucjonalnej nad dziećmi w wieku szkolnym oraz instytucji wspierających rodziny w wychowaniu i kształceniu dzieci. Rolę tę mogą pełnić placówki wsparcia dziennego oraz rodziny wspierające.

Placówki wsparcia dziennego:

Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

- opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych
- specjalistycznej
- pracy podwórkowej, realizowanej przez wychowawcę

Na terenie miasta Krapkowice znajdują się 4 świetlice środowiskowe w strukturach OPS. Placówki te nie spełniają wprost wymagań ustawy - nie są samodzielными jednostkami - nie mniej jednak realizują wszystkie inne zadania określone dla placówek wsparcia dziennego.

Rodziny wspierające:

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jako jedno z istotnych zadań w pracy z rodziną wyszczególnia wsparcie środowiska lokalnego. Ważną rolę w tym zadaniu pełnią sąsiedzi, rodziny zaprzyjaźnione, rodziny rówieśników dzieci. Zbudowanie sieci rodzin chętnych do służenia pomocą systematycznie lub w sposób doraźny stanowi nowe wyzwanie dla OPS w Krapkowicach oraz innych instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Możliwość skorzystania przez rodzinę w kryzysie z pomocy innej rodziny, tzw. Rodziny wspierającej może mieć nieocenione znaczenie w pracy z rodziną. Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w: opiece i wychowaniu dziecka; prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Zgodnie z ustawą pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka. Rodzinę wspierającą ustanawia wójt (w przypadku Krapkowic Burmistrz Miasta) właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej po uzyskaniu pozytywnej opinii kierownika ośrodka pomocy społecznej wydanej na podstawie przeprowadzonego rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest nowym zadaniem własnym gminy. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej w pieczy zastępczej.

1. Analiza SWOT

WSPARCIE RODZINY NA TERENIE GMINY KRAPKOWICE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym, - działalność instytucji pracujących na rzecz rodzin, - działalność organizacji pozarządowych działających na rzecz rodzin, - dobrze wykształcona kadra, - otwartość na współpracę,	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczająca oferta socjalna dla rodzin, - niewystarczający system informacyjny, koordynacji i współpracy między instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi, - słabo rozwinięta idea samo pomocniczości, - brak ośrodka interwencji kryzysowej na terenie gminy, - niewystarczająca liczba rodzin zastępczych na terenie gminy, - niski poziom wykształcenia klientów, - niewystarczająca liczba organizacji pozarządowych chętnych do współpracy.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - regulacje prawne bardziej przyjazne rodzinie, - możliwości współpracy z organizacjami, - możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych,	<ul style="list-style-type: none"> - trudna sytuacja finansowa, - coraz bardziej skomplikowane problemy rodzin, - większa skala zjawisk niepożądanych, - niepodjęcie działań zmierzających do wdrażania programu, - długotrwałe bezrobocie jako zjawisko narastające, - wykluczenie społeczne w związku z dziedziczeniem biedy.

2. ZASOBY

W pracy z rodziną ważna jest koordynacja działań wszystkich instytucji i służb zobligowanych do wspierania rodziny. W Krapkowicach jednostką, której powierzono organizację pracy z rodziną jest Ośrodek Pomocy Społecznej. Jednostka realizuje zadania wynikające z szeroko rozumianej profilaktyki, konsekwentnie od wielu lat buduje lokalny system wsparcia i współpracy z osobami, instytucjami i organizacjami działającymi na polu profilaktyki i nie tylko.

Instytucje i podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny:

Na terenie miasta Krapkowice funkcjonują podmioty działające w zakresie pomocy dziecku i rodzinie. Są to m.in.: OPS, PCPR, Policja, placówki oświatowe oraz organizacje pozarządowe. W tabeli poniżej zestawiono dane o formach pomocy oferowanej dziecku i rodzinie zebrane od lokalnych instytucji.

Lp.	Nazwa instytucji	Pomoc psychologiczna	Pomoc pedagogiczna	Pomoc Finansowa	Pomoc materialna	Pomoc Prawna	Pomoc edukacyjna
1.	PCPR	+	+	+		+	
2.	OPS (w tym Jadłodajnia, DDP)	+	+	+	+	+	+
3.	Świetlice Środowiskowe	+	+				+
4.	Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	+	+			+	+
5.	Zespół interdyscyplinarny	+	+			+	+
6.	Poradnie Zdrowia Psychicznego	+					
7.	Poradnia Odwykowa	+					+
8.	Punkt Konsultacyjno - Terapeutyczny	+					+
9.	ŚDS	+	+				+
10.	WTZ	+	+	+	+		+
11.	Placówki Służby Zdrowia	+					+
12.	Krapkowicki Dom Kultury						+
13.	Obiekty Sportowo Rekreacyjne (Pływalnia, Kluby Sportowe)						+
14.	Stowarzyszenie na Rzecz Osób i Rodzin z Chorobą Alzheimera	+	+				+
15.	Szkoły i Gimnazja	+	+	+			+
16.	Przedszkola i Żłobki	+	+				+
17.	Policja					+	+
18.	Krapkowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowo - Turystyczne						+
19.	Kościół, Caritas i Związki Wyznaniowe		+	+		+	

3. ADRESACI

Adresatami Programu są krapkowickie dzieci i rodziny, w szczególności przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, w tym rodziny, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej. Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej.

4. ZADANIA

1. CEL GŁÓWNY:

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, a także profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

CEL SZCZEGÓŁOWY 1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin i dzieci w tych rodzinach		
Zadania	Wskaźniki realizacji działań	Realizatorzy
1) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom	- liczba i formy udzielonej pomocy - liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą	OPS, PCPR
2) objęcie dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci	- liczba dzieci korzystających z posiłków - liczba rodzin korzystających z pomocy	OPS, Szkoły, Przedszkola
3) monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem	OPS, PCPR, Placówki Służby Zdrowia
4) zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy	- liczba osób (dorośli i dzieci)	OPS, ZI, Policja, Służba Zdrowia
5) zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka.	- liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach - wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach	UMiG, PCPR, OPS

CEL SZCZEGÓŁOWY 2. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.		
Zadania	Wskaźniki realizacji działań	Realizatorzy
1) zapewnienie opieki asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	- liczba asystentów pracujących na rzecz rodzin - liczba rodzin, którym przydzielono asystenta,	OPS
2) organizacja szkoleń przygotowujących osoby działające - liczba szkoleń i Warsztatów - liczba uczestników MCWR, MOPS, PCPR organizacje pozarządowe na rzecz dziecka i rodziny przygotowujących do kompleksowego i interdyscyplinarnego ich wspierania w środowisku lokalnym	- liczba szkoleń i warsztatów - liczba uczestników	OPS, PCPR, organizacje pozarządowe
3) Pomoc w podnoszeniu kwalifikacji przez asystentów rodzinnych	- liczba szkoleń, - liczba uczestników	OPS
4) finansowanie istniejących świetlic i przystosowanie placówek zgodnie z obowiązującymi standardami	- liczba działających placówek - liczba dzieci objętych opieką przez placówki	OPS, UMiG
5) zapewnienie dostępności konsultacji poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy	- liczba i rodzaj miejsc Poradnictwa specjalistycznego - liczba osób i udzielonych porad z podziałem na kategorie problemowe	OPS, PCPR, Organizacje pozarządowe, ZI, Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
6) podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez organizowanie, konsultacji, poradnictwa oraz udostępnianie literatury fachowej	- liczba i rodzaj działań - liczba rodzin objętych działaniami - rodzaj grup zawodowych zaangażowanych w działania	OPS, PCPR, Organizacje pozarządowe, Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ZI.
7) monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych i monitorowanie terapii rodziców	- liczba rodzin objętych monitorowaniem	OPS, PCPR, Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ZI, Policja
8) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających	- liczba rodzin wspierających biorących udział w szkoleniach	OPS, UMiG, PCPR, organizacje pozarządowe

<p>9) monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, w tym niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy przemocy, uzależnień lub długotrwała choroba, poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wypracowanie procedur służących wyłonieniu środowisk wymagających szczególnego nadzoru, - wypracowanie procedury dotyczącej analizy sytuacji rodziny pod kątem zasadności przydzielenia asystenta rodziny, - wypracowanie i wdrożenie standardów pracy z rodziną wieloproblemową, - podsumowanie i analizę efektów pracy z rodziną 	<p>- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitoringiem i procedurami</p>	<p>OPS, UMiG, organizacje pozarządowe, Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ZI, Policja, Szkoły, Przedszkola</p>
<p>10) Organizowanie wycieczek i imprez okolicznościowych dla dzieci i młodzieży</p>	<p>- liczba uczestników, - liczba organizowanych form wycieczek</p>	<p>OPS, organizacje pozarządowe, UMiG, Pływalnia „Delfin”, sponsorzy</p>
<p>11) Utworzenie mieszkań chronionych</p>	<p>- liczba mieszkań - liczba osób zamieszkujących</p>	<p>OPS, UMiG</p>

5. FINANSOWANIE

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Krapkowice, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

6. MONITOROWANIE

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 jest OPS w Krapkowicach. Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będą poprzez przedkładanie przez Burmistrza Krapkowic w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Miejskiej w Krapkowicach sprawozdań z realizacji Programu, sporządzanych na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013 – 2015 został opracowany przez OPS w Krapkowicach. W opracowaniu programu wykorzystano m.in. z materiałów Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (MPiPS).

Opis skrótów użytych w programie:

OPS - Ośrodek Pomocy Społecznej,

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,

PUP – Powiatowy Urząd Pracy,

PZP- Poradnia Zdrowia Psychicznego,

ZI – Zespół Interdyscyplinarny,

OIK – Ośrodek Interwencji Kryzysowej,

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

WTZ – Warsztaty Terapii Zajęciowej,

ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy,

DDP – Dom Dziennego Pobytu,

UMiG – Urząd Miasta i Gminy,